Een pand met een gouden rand

'De eigenaar van Uncle Louis Store was een Poolse Jood'

Wandel door de straten en ergens staat wel een pand met een 'gouden rand'. Vervallen, stoffig, vergeten, maar toch bijzonder door de bouwstijl, omvang en/of historische uitstraling. Amigoe 'poetst' die rand weer op, blikt terug naar vroeger, maar is ook nieuwsgierig naar het heden. Wat was het, wat is het nu en wat gaat het worden? Voor informatie of interesse om aan deze rubriek bij te dragen, kunt u contact opnemen met arubaredactie@amigoe.com of telefoonnummer 582-4333.

door onze verslaggever
Linda Reijnders

Oud Uncle Louis Store, ex-douanekantoor, San Nicolas
Op een hoek van de Bernard van der Veen Zeppenfeldtstraat staat een halfrond gebouw in een pastelroze tint. Mooi is niet het eerste dat in de beschrijving van het pand opkomt, het doet eerder denken aan bouwwerken in het Art Deco district in Miami met de nuance dat hier al lange tijd geen onderhoud is gepleegd. Het gaat om de oude Uncle Louis Store, later het douanekantoor, inmiddels een leegstaand pand na vertrek van de laatste functie. Boven de deur prijkt nog het bewijs van de laatstgenoten functie: een bord met daarop Aduana Customs, en er is al wat graffiti op de muren van de entree te bespeuren. Waarschijnlijk was het ontwerp in handen van bouwkundige Jan Nagel en dat zal in de jaren '50 zijn geweest. Het gebouw is een klassiek voorbeeld van de Amerikaanse art deco stijl, vermengd met het Nieuwe Bouwen. De rondlopende gevel, de terugvallende winkelpui en de vensterzone benadrukken het horizontale. Voor het pand staan wat bomen wat een soort van aanzien creëert. Twee vrouwtjes keuvelen wat op een bankje onder één van de bomen en je kunt je voorstellen hoe het moet zijn geweest in de tijd dat dit gebouw meer dynamiek had door het komen en gaan van mensen. Nu ligt het er stil en bestemmingloos bij en zou een onderhoudsbeurt geen overbodige luxe zijn.

Wat was het?
John Adolphus Nisbeth (84) komt uit St. Maarten en begon in 1945 als helper in de Uncle Louis Store. "Ik was veertien en een half en ik verdiende 45 florin per maand. Mijn job was verkoper." De meeste spullen kwamen uit Argentinië, Brazilië en Uruguay, vertelt hij. Het was een *general store* die damesaccessoires, mannenpakken, shorts, jurken, lingerie, panty's etc. verkocht. Je had destijds ook nog de Panama Store en nog een familiewinkel. De eigenaar van Uncle Louis Store was een Poolse Jood. "De meeste winkeliers hier kwamen uit Hongarije en Polen want er was oorlog in Europa. Uncle Louis zelf was eigenlijk een Rus, maar hij is geboren in Polen. Zijn naam was Leon, verbasterd in het Engels is dat Louis." Hij had twee neven hier die hem Uncle Louis noemden en zo werd dat de naam van de winkel. Nisbeth heeft er 45 jaar gewerkt en heel veel van de eigenaar geleerd, zo vertelt hij. "Mijn baas sprak verschillende talen: Russisch, Pools, Frans, Engels, Hebreeuws, Papiaments, Spaans en Nederlands.

Foto: Linda Reijnders

John Nisbeth in zijn huis waar hij nog steeds spullen verkoopt

Hij reisde heel veel voordat hij in San Nicolas neerstreek. Eigenlijk zou ik gaan werken in de Lago met mijn twee broers die hier al woonden. Ik zou naar de opleiding van de olieraffinaderij gaan, maar ik kwam te laat aan op het eiland. Dus zo kwam ik terecht in de winkel." Toen hij negentien jaar oud was stuurde zijn baas hem naar St. Maarten om de spullen te verkopen die ze hier niet kwijtraakten. De verkoop ging goed, maar Nisbeth's moeder stuurde hem terug naar Aruba. Zij woonde op St. Maarten en zag dat haar zoon zich in het wilde leven stortte. "De vrouwen noemden mij Sorgen Boy, omdat ik altijd zo vrolijk was, en namen mij overal mee naartoe om uit te gaan. Ze waren vaak wat ouder. Ik had een hoop lol, maar mijn moeder stuurde mij terug. Dat was in 1950."

Nisbeth legt uit dat het gebouw twee verdiepingen had en in 1949 gebouwd is, maar dat de winkel er pas in 1951 werd gevestigd. "We zaten eerst in een ander pand. Er was één entree en geen nooduitgang. Van binnen was het mooi, spiksplinternieuw. Toen was het crème van kleur met lichtbruine details." In 1966 stierf Uncle Louis en zijn vrouw vroeg hem om manager te worden. "Dat wilde ik wel proberen, al kreeg ik er niet het bijbehorende salaris voor (lachend, red.). Just try me, zei ik. Ach, het was okay want ik voelde mij deel van die familie en zij zorgden goed voor mij. Uncle Louis zei altijd: Anything you want: tell me, but don't steal it." Hij gaf Nisbeth elke zaterdag een florin om naar de film te gaan. Ook kon hij wat extra bijverdienen als ober in hun *country house*. "Het hoogste salaris dat ik heb gekregen was 875 florin per maand." Toen de vrouw van Uncle Louis echter ook stierf, in 1992, werd de winkel verkocht aan de overheid. Alles ging naar de familie die in de VS leefde, Nisbeth heeft niets gekregen. "Maar ik vind dat geen probleem want zij heeft mij altijd goed behandeld. Het gaat niet om geld in het leven."

Wat is het nu?
"Ik weet niet wat er gebeurd is met het pand, want ik ga er niet meer heen. *You can't live in the past, you have to look for the future.* Ik ben met de overgebleven producten van de winkel in dit huis komen wonen waar ik nu met mijn vrouw het een en ander verkoop om wat geld te verdienen", aldus Nisbeth.

Wat gaat het worden?
De overheid is nog eigenaar van het pand, maar het staat leeg. Wat er mee gaat gebeuren is niet duidelijk.

Foto: Linda Reijnders

John en zijn bazin in de winkel van Uncle Louis

Foto: Linda Reijnders

De oude Uncle Louis Store, ex-douanekantoor zoals het nu is